

Народна цълина

Година II.

Декемврий, 1926.

Книга 3.

Никифоръ П. Филиповъ.

Само две ръже.

Разказъ.

На петдесетница свещеникътъ четъше евангелието, а въ задната половина на църквата женитѣ, по старъ навикъ, шушнѣха си низично за нѣщо, повидимому, твърде обезпокоително. Изъ околните села бродѣла войнишка команда, тършувала и обръщала всичко наопако. Въ хамбари, плѣвници и кошари, въ зимници, кѫщи и килери — всѣкѫде ровѣли и търсели жито и брашно. Назъртали и въ ковчезите на женитѣ. Дѣдо Цамянъ Криводеръ отъ съседното село се опрѣлъ на войниците съ противна дума, па биль закаранъ въ общината и тамъ, ужъ, понесълъ такъвъ бой, щото кантаръ го не хващалъ. На кълчищница го дигнали и отнесли дома и т. н. и т. н. Съ една дума — страшно! Нѣкои отъ женитѣ едва изчакаха да се изчете евангелието. Други почакаха да мине и прѣнось. А когато свещеникътъ изре-

че: „Со страхомъ Божи“, църквата бѣ почти празна. Останаха малкото мѫже съ псалта и десетина бабички около пангара.

Наскоро следъ прѣноса тръгна си и Златка Насковица. Като излѣзна отъ дѣсната страна, обръна се, преклони чело, набожно се прекръсти нѣколко пѫти и за бърза изплашена и замислена къмъ дома.

— Господи, ще има ли край това тегло или такава лютка ще ни лютѣ до гробъ? Какво се дѣлго провлѣче и край му се не вижда! — говорѣше си Златка и бѣрзаше.

Кѫщата ѝ бѣ далечко. Трѣбаше да се спусне въ дола, да тръгне по улицата къмъ кръчмитѣ, да стигне другия долъ и да поеме стрѣмната пѫтека на отсрещния рѣтъ, която извежда на Протогерския камъкъ. Тоя камъкъ стърчи на билото и отъ него се